stanje. Pri tej anketi naj bi sodelovalo učiteljstvo vseh šol.

Tov. Gosak je pojasnil, da namerava poslati banska uprava slične popisnice tudi kmetijskim in gospodinjskim nadaljevalnim šolam v banovini.

Tov. predsednik podaja situacijsko poročilo, nato se obravnavajo dopisi sekcije in centrale JUU.

V zvezi s temi se sklene:

1. Sreskemu odboru JUU Sisak se nakaže iz društvene blagajne Din 100.— za saniranje materialnih stroškov zaslužnega borca za pravice učiteljstva v savski banovini.

2. Sekcija naj porabi prispevek, namenjen pevskemu zboru, v kritje naraslih izdatkov ob zaščiti materialnih in pravnih interesov svojega članstva.

3. Članstvo sreskega učiteljskega društva Celje ostro obsoja izpade Milojevića proti predsedniku JUU tov. Dimniku in zahteva uvedbo častnega razsodišča proti Milojeviću.

Slučajnosti:

a) Tov. Gerlanc poroča o Samopomoči za zavarovanje učit. otrok.

b) Priporoča se nakupovanje pri Učiteljski tiskarni, ki nudi članstvu 15% popusta.

Fran Roš, t. č. preds. **Milena Zagar,** t. č. tajnica.

+ **JUU SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA ZAH. DEL** je imelo dne 15. februarja 1936 izreden občni zbor v Ljubljani.

Od 98 članov je bilo navzočih 86.

Zborovanje je otvoril podpredsednik tov. Vrhovec Stanko. V toplih besedah se je spominjal vrlega učiteljskega delavca pokojnega tov. Hrena Antona. Pozval je člane, da z enominutnim molkom počaste njegov spomin.

O društvenih stvareh je poročal tole:

S svojim pismom z dne 28. I. 1936. je dosedanji predsednik tov. Mikuž Zdravko sporočil, da je odstopil, ker namerava iti v pokoj. Na svoji seji z dne 30. I. 1936 je upravni odbor sklenil, da se skliče izredni občni zbor, na katerem se izvoli nov predsednik.

Ko je tov. Vrhovec prečital še poslovilno pismo tov. Mikužu, v katerem se dosedanji predsednik s prisrčnimi besedami zahvaljuje za zaupanje, ki mu ga je izkazoval odbor in članstvo, in v skrbi za učiteljsko organizacijo, priporoča vsem članom udejstvovanje v učiteljskih gospodarskih ustanovah, je tov. Vrhovec predlagal, da mu izreče občni zbor za njegovo nesebično delovanje zahvalo in priznanje. Zbor je ta predlog soglasno odobril.

Tajnica je poročala, da je Učiteljski dom v Ljubljani prosil naše društvo za posojilo po zmernih obrestih. Na odborov predlog je zbor odobril 1000 dinarjev brezobrestnega posojila in pristop društva k zadrugi z deležem 100 Din in vpisnino 10 Din. V nadaljnjem svojem poročilu je tajnica navajala: o znani gonji proti »Našemu rodu«, o redakcijskem odboru za sestavo čitank, o tem, da ni primerno, da išče učiteljstvo posredovanja pri poslancih in strankah za svoje osebne težnje, prav tako pa naj ne nadleguje s prošnjami vodstva naše organizacije v Beogradu, kajti učiteljska organizacija pač ne more podpirati posameznikov v njihovih osebnih težnjah, s katerimi morejo škodovati ostalim članom naše organizacije, o poslovniku za stanovska častna razsodišča, o podpiranju našega stanovskega tiska z rednim plačevanjem naročnine in pridobivanjem novih naročnikov, o gospodarskem odseku, o snovanju odsekov za učiteljske zadeve pri raznih društvih.

Končno je tajnica prečitala še nekaj dopisov, ki jih je prejelo društvo od sekcije v Ljubljani glede namestitev in premestitev. Ob sklepu je izjavila, da mora biti vse učiteljstvo predsedniku JUU tov. Dimniku hvaležno, da se možato poteguje za pravice našega stanu.

Blagajničarka je opozorila na izreden pojav v našem društvu, da je namreč mnogo zaostankov v plačevanju članarine.

Volitev se je vršila pismeno. Za predsednika je bil izvoljen s 65 glasovi od oddanih 74 glasov tov. Vrhovec, šol. upravitelj na Logu.

V stanovsko častno razsodišče so bili izvoljeni z vzklikom kot sodnika Lovše Anton in Svetlič Ruža, za njiju namestnika pa Taučar Ljudevit in Skerle Josipina. Za predsednike je določil zbor Trpina Josipa, Faturja Josipa in Zakrajškovo Albino. Tajnica razsodišča bo Zupančič Nataša, njen namestnik pa Podobnikar Pavel.

Po volitvah je tov. Vrhovec poročal o naših gospodarskih ustanovah in dal na glasovanje odborov sklep, ki se glasi: Odslej se bodo na zborovanjih obravnavali samo tisti predlogi, ki jih bodo izročili člani pismeno odboru tako pravočasno, da jih bo mogel odbor proučiti na svoji seji. S tem hočemo preprečiti, da ne bomo razpravljali na svojih zborovanjih o neprimernih predlogih in o takih, ki so bili že kdaj sprejeti.

Proti predlogu je govoril tov. Grašič. Zbor pa je odborov predlog izglasoval z devetdesetinsko večino.

Tov. Šmajdek je vzpodbujal člane, naj pristopajo k stanovskim gospodarskim ustanovam, tov. Starman pa je vabil tovariše, naj na vse načine podpirajo Pomladek Rdečega križa.

S. Vrhovec, preds. **Lenarčič Ana**, tajnica.

Inozemsko šolstvo in učiteljstvo

* PRAŽKE SKOLSTVI 1935, 146 prinaša naslednjo statistiko: Na 184 praških osnovnih šolah se je vpisalo 45.437 otrok proti 47.440 otrokom lanskega leta. V 98 meščanskih šol se je letos vpisalo 22.013 otrok, lansko leto 23.346. V pomožne razrede se je vpisalo letos 685 otrok, lansko leto 700. Vseh otrok je bilo letos vpisanih 71.807. Vpis je bil na osnovnih šolah za 2003, na meščanskih za 1333 in v pomožnih razredih za 17 otrok manjši ko lansko leto.

Padec števila otrok na osnovnih šolah je imel tudi za posledico redukcijo 33 učiteljev.

* DEUTSCHE WISSENSCHAFT, ERZIEHUNG UND VOLKSBILDUNG (1935, 189 a 190). Nemški in pruski minister šolstva je izdal 30. aprila t. l. podrobne smernice za novinarski študij na visokih šolah, kakor tudi podrobni program za študij narodnega gospodarstva in to od 2. maja t. l. za poedine predmete za sledečih 6 semestrov.

* V DANSKI je po statistiki za šol. leto 1932-33 3706 javnih osnovnih šol s 413.711 dijaki in 456 zasebnih osnovnih šol s 23.567 dijaki. Srednjih šol je 171 z 26.001 dijakom (12.396 dijakinj), 135 zasebnih s 23.787 dijaki. Učiteljskih šol je 7 s 561 kandidatom (174 kandidatkami), zasebnih je 12 s 1122 kandidatoma (537 kandidatk). Na 3 univerzah sta 7372 slušatelja (1249 ženskih) in na 3 ostalih visokih šolah 589 slušateljev (155 ženskih).

* PÄDAGOGISCHER FÜHRER (1935, 578). Po naredbi würtenberškega prosvetnega ministra je bila reformirana učiteljska izobrazba in postavljena na povsem novo podlago. Učiteljski seminarji, ki so obstojali že 125 let, so se ukinili. Učitelji in učiteljice osnovnih šol se bodo od sedaj dalje izobraževali na visokih šolah za izobrazbo učiteljstva v Eszlingenu. Ta šola ima dvoletni program. Za sprejem je potrebna srednješolska izobrazba. Predpostavlja se nacionalno socialistično mišljenje in ustrezajoči karakter. V prvem letu morajo študirati v društvenem domu skupaj, v drugem letu pa si lahko svobodno izbirajo stanovanje v mestu. Stanovanja v omenjenem domu so brezplačna, kakor tudi vsi pripomočki za študij.

* IL CORRIERE DELLE MAESTRE (1935, 211) poroča o učiteljskih izpitih v Italiji naslednje: Z dekretom od 28. marca 1935 je razpisalo ministrstvo nov program za praktične učiteljske izpite. Izpitni predmeti so: I. Italijanščina: kandidat mora pokazati, da je vešč jezika, da pozna vsebino treh del italijanskih klasikov. Kandidat mora poznati podrobno vsebino, kakor tudi pravilno tolmačiti pomen omenjenih del za literaturo in narod. II. Pedagogika: Kandidat mora pokazati zrelost pojmovanja naloge osnovne šole, poznati mora njen ustroj in organizacijo, učbenike in didaktična vprašanja z ozirom na poedine predmete. Poznati mora avtobiografijo Marka Aurelija, Sv. Auguština, Cellinia in avtorjev Vica D' Azeglia, Settembinia, Viscontia Venosta, Coste in De Sanctisa. Naučiti se mora tudi mnogo citatov pedagoških del in avtorjev. V seznamu so navedeni: Komensky, Locke, Froebel, Herbart, Cuoco, Pestalozzi, Laberthonnière, Gentile, G. Vidari, B. Varisco. III. Zgodovina in zemljepis. Kandidat mora pri izpitu znati posamezna obdobja italijanske zgodovine do najnovejše dobe fašizma. V zemljepisu mora poznati Evropo in posebno Italijo. (Podroben program je naveden v dekretu.) IV. Fašistična vzgoja s podrobnim programom. V. Telesna vzgoja: 1. Organizacija, ustroj in delo mladinske organizacije Balille, 2. osnovo in pravila za učenje in vežbanje v Balilli, kakor tudi podrobnosti o izpitu, za kar služijo publikacije, ki jih je izdala Balilla. 3. Fiziološka in vzgojna korist Balille za dijaštvo. Kandidat mora pokazati zrelost tudi s praktičnim nastopom. VI. Veronauk: Evangelij. Zgodovino Don Boska. Poznati mora vsebino katekizmov za IV. in V. razred. VII. Literatura za mladino in naraščaj. Kandidat mora vedeti za vso omladinsko literaturo, poznati vsebino in vzgojno vrednost. V poštev pride vsa mladinska literatura v prozi in poeziji, zgodovinska, zemljepisna, literarna, umetniška in didaktična.

Novosti na knjižnem trgu

—k **Razpis dveh literarnih nagrad.** Podpisana založnica naznanja, da je izšla napovedana filozofska knjiga »Svetozor« izpod peresa zdravnika **dr. Fr. Derganca.** Knjiga podaja namesto doslejšnje individualistične metode osnutek nove, kolektivne (sotrudnorazvojne) metode, po kateri noben posamezen pisatelj ne zmore sam celosti znanstvene naloge, marveč le sodeluje s pobudo ali skromnim prispevkom. Da se kolektivna metoda vdomači tudi pri nas na vseh teoretičnih in praktičnih torišči, razpisuje založnica dve nagradi po 2500 Din za dva najfehtnejša kritična prispevka. Natisnjeni referati naj se pošljejo do Binkošti 1936 na naslov založnice (Frančiškanska ulica 6). Po potrebi se rok podaljša.

Ljubljana, 17. februarja 1936.

Učiteljska tiskarna.

—k **Prva monografija o slovenski zemlji.** V založbi Slovenske matice je kot izredna publikacija pravkar izšel 1. zvezek široko zasnovane monografije **»Slovenija«** izpod peresa univ. prof. dr. Antona **Melika.** Prvi zvezek obsega 402 strani s 120 slikami in tabelami ter tremi kartami, od katerih je ena dvobarvna. Prvi zvezek obsega naslednja poglavja: Geografski značaj in geografsko-politični položaj Slovenije, Površinsko lice, Podnebje in vodne razmere, Rastje in živali na našem ozemlju, Potek poselitve. Z drugim zvezkom, ki izide spomladi in bo približno enako obsežen, bo zaključen **splošni geografski opis Slovenije.** S tem delom dobimo prvi geografski opis **vsega ozemlja, kjer prebivajo Slovenci strnjeno, neglede na državne meje.** Subskribenti dobe izišli zvezek broširan za 120 Din, vezanega za 134 Din, drugi za 140 oz. 160 Din. Knjiga, ki je važna še posebej za znanstvenike, učitelje, šole, gospodarstvenike, politike, časnikarje, se naroča pri Slovenski matici, Ljubljana, Kongresni trg 7.

KNJIGE »KMETIJSKE MATICE«.

Kakor že vrsto let, tako smo se tudi letos razveselili knjig Kmetijske matice.

Štiri lepe knjige nam poklanja naša edina kmetska književna družba.

Prikupna in v vsakem oziru zanimiva za našega čitatelja bo knjiga **Novo kmetstvo,** ki jo je iz češkega izvirnika lepo presadil k nam France Gerželj. Vprav na tem polju smo doslej občutili v naši književnosti občutno praznino.

Preprosti, poljudni način pisanja in razmotrivanja o vprašanjih, ki danes zanimajo vsakega podeželskega človeka in sploh vsakogar, ki se zaveda, da je podeželje mozeg naroda in poglavitni temelj njegovega obstoja, bo vsekakor pridobil knjigi brez dvoma širok krog čitateljev. Brez znanstvene navlake, a vendar s potrebno resnostjo podaja knjiga v štirih poglavjih nekako kmetsko sociologijo, sicer v skromni, a vendar poučni obliki. Ker se pri takem spisu ni mogoče popolnoma izogniti izrazom, ki so nešolanemu čitatelju tuji, je prevajalec storil prav, da je knjigi dodal primeren slovarček tujk. Tako smo uverjeni, da jo bo s pridom in umevanjem lahko čital tudi tisti naš kmetski človek, ki mu je žulj malone edina šola.

Zlasti za sedanje razmere je dobrodošla tudi strokovna knjiga ing. Vinka Sadarja **Lan in konoplja.**

Kakor v uvodu naglaša pisatelj sam, je napisal to lepo delo zato, da bi se pri nas poživilo lanarstvo. V času hude gospodarske stiske je hotel kmeta opozoriti na rastlino, ki mu je nekoč donašala lepe dohodke.

Obsežna tvarina je obdelana tako pregledno in nazorno, da po knjigi z veseljem lista in jo prebira celo človek, ki mu je kmetovanje samo še lep spomin na otroška leta. Od zgodovine lanarstva se čitatelj sprehaja po vseh lehah te gospodarske njive in pride nazadnje prav k tkalcem, da že lahko kar naroči platno za balo. Prijetno osvežuje besedilo vrsto narodnih pregovorov in rekov. Knjigo krasi obilo lepih in nazornih slik in črtežev.

V leposlovni matični knjigi se nam je to pot predstavil goriški rojak in znani slovenski pisatelj France Bevk. Pod skupnim naslovom **Samote** je zbral tri značilne krajše povesti, ki nosijo v sebi vse značilne lastnosti Bevkovega pisateljskega daru. Prepričani smo, da jih bodo čitatelji sprejeli z zadovoljstvom. Saj Bevka kot pisatelja odlikuje marsikatera lastnost, ki odpira in utira pot k čitatelju: bistro zna opazovati, prijetno oblikovati in neizumetničeno povedati.

Kot četrta knjiga je izšel **Koledar** za leto 1936., ki je po opremi in obsegu bogatejši mimo dosedanjih.

Izvirne risbe je oskrbel akad. slikar R. Šubic. Od naslovne slike do malih vinjet v knjigi je vsaka risba zase zanimiva mojstrovina, polna žive domačnosti in prijetne toplote.

Razen teh krasi Koledar še lepo število drugih slik iz domovine in od drugod.

V pestri vrsti prispevkov bo našel brez dvoma vsak čitatelj kaj primernega zase. Strokovni sestavki, razgled doma in po svetu, in še marsikaj, zlasti pa poročila o Abesiniji, ki danes zanima vsakega človeka, vse to bo Koledarju zagotovilo, da ne bo obležal zaprašen in pozabljen kje v kotu, ampak ga bodo ljudje z veseljem čitali. To pa je ono, kar hoče in mora vsaka dobra knjiga začeti.

Ker Kmetijska matica tako vestno vrši svojo nalogo, je upati, da se bodo tudi dosedanji naročniki zavedali svoje: Pridobiti Kmetijski matici novih naročnikov. Nihče naj ne prezre besedi S. Gregorčiča, ki so kot vodilno geslo v opomin postavljene na naslovno stran Koledarja:

»Kar mož nebesa so poslala,
da večnih nas otmo grobov,
vse mati kmetska je zibala,
iz kmetskih so izšli domov.«

—k **Knjige Kmetijske matice.** Ker je prva naklada knjig pošla, naj tisti naročniki, ki knjig niso prejeli pred božičem, oproste. Zdaj je dotiskana tudi druga naklada in medtem že odposlana naročnikom. — Naročnina znaša 20 Din, po pošti pa 24 Din.

—k **»Za pridne roke — za vsako nekaj«.** Minili mesec je izšla pod tem naslovom v zbirki »Za pridne roke«, ki jo izdaja založba revije »Žena in dom«, že peta knjiga ročnih del. — V tej knjigi je cela vrsta vzorcev za razna kvačkana in pletena oblačila, ki jih bo izkoristila lahko vsaka, če je pazljivo in z zanimanjem predelala prejšnje knjige, v katerih so bili podani osnovni pojmi kvačkanja, pletenja, šivanja in vezenja. — Knjiga stane 30 Din. Naroča se pri upravi »Žena in dom« v Ljubljani, Dalmatinova ulica 10.

—k **»Naša volja«,** glasilo jugoslovenske omladine. List s tem naslovom je pričel izhajati v pričetku šol. leta 1935.-36. in je namenjen predvsem srednješolski mladini in ostalim v isti starostni dobi. List »je strogo nepolitičen v smislu dnevne politike, skuša pa izoblikovati našega omladinca v pravega nacionalista in državljana, ki se mora že v tej starostni dobi zavedati dolžnosti, ki jih ima danes in ki ga čakajo v dobi, ko stopi v življenje kot svoboden in neodvisen državljan.«

—k **Škola skijanja za djecu** od prof. Jankovića in s predgovorom ban. šol. nadzornika D. Bogunovića vsebuje: metoda skijanja pri otrokih, skijaška obleka in potrebe, prva pomoč. — Obseg 20 strani. Cena Din 6.— za komad. Naroča se na naslov »Telesno vaspitanje«, Zagreb, Sinkovićeva ul. 6.

—k **Telesno vaspitanje** Jugoslavenske školske omladine št. 5., l. 1935.-36., prinaša snov za telovadbo in tudi članke o zgodovini telovadbe. Izhaja mesečno. Letna naročnina Din 30.—. Naroča se pri lastniku lista: Dušan M. Bogunović, Zagreb, Sinkovićeva 6.

—k **6—7 broj Telesnog vaspitanja — jugoslovenske školske omladine.** Iz štampe je izašao 6—7 broj Telesnog Vaspitanja jugoslovenske školske omladine, koga uredjuje ban. škol. nadzornik D. M. Bogunović. Taj broj donosi vrlo opširan članak o obveznom tjelesnom odgoju omladine, a zatim život i rad zaslužnih športskih radnika, dalje metodski obrađenu jedinicu »Kiša pada«, članak »Škola skijanja za decu«, »Rad, radnici i tjelesno vježbanje«. — Telesno Vaspitanje je jedini školski list koji se bavi svestrano pitanjem tjelesnog vježbanja školske omladine od osnovne škole — do univerziteta. — Godišnja pretplata 30 Din. Administracija: Sinkovićeva ulica broj 6 (Zagreb).

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5·—

FR. P. ZAJEC
izpraŠan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnike, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, foto-aparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

Avgust Agnola
LJUBLJANA
TYRŠEVA CESTA ŠT. 10
Telefon 2478.

Zaloga stekla, porcelana, kamenine, zrcal in šip. Kompletne opreme za restavracije, hotele, gostilne, kavarne in bare ter za splošno gospodinjstvo. Luksusni predmeti.

KNJIGARNA »UČITELJSKE TISKARNE«
registrovane zadruge z omej. zavezo
Ljubljana
Frančiškanska ulica št. 6

priporoča cenjenemu občinstvu svojo zalogo pisarniških in šolskih potrebščin. Lastna izdelovalnica šolskih zvezkov. Knjigarna sprejema naročila za knjige iz inozemstva, za vse domače in inozemske liste, revije itd. Velika izbira razglednic in slik. Cene solidne! Postrežba točna!

PODRUŽNICA MARIBOR, palača banovinske hranilnice

Izdeluje diazo-amoniak-papir „JASNIT", za kopiranje načrtov, ki je edini 100% domač izdelek te vrste v državi!

Glavni in odgovorni urednik Vekoslav Mlekuž. — Izdajatelj: J. U. U. — sekcija za dravsko banovino v Ljubljani. Za sekcijo odgovarja Ivan Dimnik.
Tiska Učiteljska tiskarna (predstavnik Francè Štrukelj). — Vsi v Ljubljani.